

KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
HERTOGSSTRAAT 1 – 1000 BRUSSEL
Tel. 02/550 23 00 Fax 02/550 23 13
E-mail: academiegeneeskunde@vlaanderen.be
Website: www.academiegeneeskunde.be

Charter over goed patiëntschap: situering en vervolgtraject

Naar buitenlands voorbeeld¹ is er binnen de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) de idee gegroeid om een charter/advies over de verantwoordelijkheden van de patiënt op te stellen. “Goed patiëntschap” is het naleven van een aantal verantwoordelijkheden door de patiënt ten aanzien van de zorgverlener. Het kan beschouwd worden als het spiegelbeeld van “goed zorgverlenerschap”. Ultiem komt het de zorgverlener-patiëntrelatie, het verloop van behandeling en dus de patiënt ten goede. Goed patiëntschap is in bepaalde landen gesystematiseerd. Weliswaar is dit in ons land nog niet het geval, hoewel het er allesbehalve een nieuw begrip is. In talrijke wachtzalen van ziekenhuizen en zorgverlenerspraktijken hangen bepaalde regels uit, onder meer over de gevolgen van het niet naleven door de patiënt van gemaakte afspraken. Dit toont aan dat er bij de zorgverleners een behoefte leeft aan duidelijke richtlijnen hieromtrent. Met dit charter/advies wil de KAGB, als onafhankelijk adviesorgaan, tegemoet komen aan deze vraag. Het moet kunnen dienen als een leidraad/hulpmiddel voor de zorgverleners bij het opstellen van een bondig en bevattelijk document, bestemd voor de patiënt.

Aan de bekendmaking van dit charter/advies is een uitgebreide procedure voorafgegaan. De vaste commissie organisatie en structuur van de gezondheidszorg van de KAGB stelde een ontwerptekst op, die zij voorlegde aan een aantal belanghebbenden (ziekenfondsen, patiëntenverenigingen, ...) voor nazicht en commentaar, wat leidde tot een aanpassing van de tekst. Vervolgens werd de tekst binnen de KAGB goedgekeurd. Op 26 september 2015 vond onder grote belangstelling een symposium plaats waar de standpunten van het Vlaams Patiëntenplatform, de Orde der artsen, een ziekenfonds, een magistraat en de ombudsfunctie patiëntenrechten van de FOD Volksgezondheid aan bod kwamen. Tijdens een afsluitend debat konden de deelnemers hun vragen en opmerkingen kwijt. Tijdens het debat werd duidelijk dat het charter/advies als waardevol werd beschouwd, maar ook uiteenlopende standpunten uitlokte. Ook in de media kreeg het charter/advies ruime aandacht.

De vele reacties wijzen op een duidelijke behoefte vanuit het werkveld en in de samenleving om de gedachteswisseling en meningsvorming hieromtrent verder te zetten. De KAGB is dan ook de mening toegedaan dat het symposium van 26 september 2015 geen eindpunt kan zijn en neemt het initiatief om alle belanghebbenden uit te nodigen voor verder overleg met als doel een bijkomende verfijning van de verschillende punten uit het charter/advies. De uitkomst van deze besprekingen zal zij bekend maken op haar website.

¹ Zie bv. in Nederland: Raad voor de Volksgezondheid & Zorg, *Goed patiëntschap*, Den Haag, 2007; 64 p., http://rvz.net/uploads/docs/Goed_patientschap.pdf; in Schotland: The Charter of Patient Rights and Responsibilities, september 2012, www.scotland.gov.uk; in Hongarije: Act CLIV of 1997 on Health, Section 26 and 27 Obligations of the patient, www.szozszo.hu/53/rights_and_obligations_of_patients.